

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2012. március 2.)

az euró pénzhamisítás elleni védelmét szolgáló csere-, segítségnyújtási és képzési program (a „Pericles 2020 program”) létrehozásáról szóló tanácsi rendelet iránti javaslatról

(CON/2012/17)

(2012/C 137/02)

Bevezetés és jogalap

2011. január 26-án az Európai Központi Bank (EKB) az Európai Unió Tanácsától azt a felkérést kapta, hogy alkosson véleményt az euroátutalások és -beszedések technikai követelményeinek megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról⁽¹⁾ (a továbbiakban: rendeletervezet). Az EKB 2012. február 6-án egy második felkérést kapott az Európai Parlamenttől, hogy alkosson véleményt ugyanerről a rendeletervezetről.

Az EKB-nak a vélemény meghozatalára szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 133. cikkén, 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén alapul.

1. Általános megjegyzések

1.1. A Pericles-program az euró pénzhamisítás és a kapcsolódó csalás elleni védelmét szolgáló csere-, segítségnyújtási és képzési program. A rendeletervezet felváltja a Pericles-program 2013-ban lejáró jogalapját⁽²⁾, ezzel 2020 végéig meghosszabbítja azt. Az EKB megismétli azon álláspontját, hogy a Pericles-program hasznos hozzájárulás az EKB, az Europol és a nemzeti hatóságok által az euróhamisítás elleni küzdelemhez használt tevékenységekhez⁽³⁾. Az EKB biztos abban, hogy a Pericles 2020 program továbbra is hozzá fog járulni az eurobankjegyek integritásának megőrzéséhez, ideértve az eurobankjegyek második sorozatát.

⁽¹⁾ COM(2011) 913 végleges.

⁽²⁾ A Tanács 2001/923/EK határozata (2001. december 17.) az euró pénzhamisítás elleni védelmét szolgáló csere-, segítségnyújtási és képzési program (a Periklész-program) létrehozásáról (HL L 339., 2001.12.21., 50. o.). A 2001/923/EK határozatot az euró pénzhamisítás elleni védelmét szolgáló csere-, segítségnyújtási és képzési program (Periklész-program) létrehozásáról szóló 2001/923/EK határozat módosításáról és meghosszabbításáról szóló 2006/75/EK határozat hatályának a nem részt vevő tagállamokra való kiterjesztéséről szóló, 2006/76/EK tanácsi határozattal (HL L 339., 2001.12.21., 55. o.) kiterjesztették a nem euroövezeti tagállamokra, melyek az eurót nem fogadták egységes valutaként. A 2001/923/EK tanácsi határozat későbbi módosításai 2013. december 31-ig meghosszabbították a Periklész-program hatókörét és tartamát.

⁽³⁾ Lásd az Európai Unió Tanácsának felkérésére az euro pénzhamisítás elleni védelmét szolgáló csere-, segítségnyújtási és képzési programról (a Periklész-program) szóló két tanácsi határozat iránti javaslatról szóló, 2006. július 5-i CON/2006/35 EKB-vélemény 5. pontját. Az EKB valamennyi véleménye elérhető az EKB internetes oldalán, a <http://www.ecb.europa.eu> címen.

- 1.2. Az EKB kiemeli az eurobankjegyek hamisítása elleni küzdelemben betöltött aktív szerepét. Különösen az EKB alakítja ki a bankjegyek képi megjelenését és az eurobankjegyekbe beépítendő, fejlett műszaki jellemzőket, amelyek lehetővé teszik a laikusok és a szakértők számára is az eredeti és a hamis bankjegyek megkülönböztetését. Általános gyakorlat, hogy a forgalomba kerülés után néhány évvel a bankjegyeket naprakésszé teszik, hogy a hamisítókkal szembeni lépéselőnyt megőrizzék. Az eurorendszer is megteszi ezt az elővigyázatossági intézkedést, és rövidesen megkezdí az eurobankjegyek második sorozatának gyártását. Emellett az EKB elemzi az új hamispénzfajtákat az Európai Bankjegyszakértői Központban („CAC”) és a szerzett ismereteket felhasználja a jogérvényesítő hatóságok számára megfelelőbb tanácsok nyújtására. A CAC koordinálja a hamis eurobankjegyekről ismert valamennyi műszaki és statisztikai adatnak az összes érdekelt fél számára történő terjesztését.

2. Különös észrevételek

- 2.1. A rendelettervezet 4. cikkének második bekezdése határozza meg a Pericles 2020 program konkrét célkitűzése elérésének értékelésére szolgáló módszert. E tekintetben az eredmények nemcsak a Pericles 2020 program alapján történő hathatós fellépésen múlnak, hanem számos külső tényezőn is, beleértve a forgalomban lévő hamisítványok számát, a pénzügyi, műszaki, jogalkalmazási és igazságszolgáltatási hatóságoknál a megfelelő humán, pénzügyi és technikai erőforrások rendelkezésre állását, valamint az e hatóságok számára szervezett más képzési programok végrehajtását. Ennek megfelelően a programot minden olyan vonatkozás tekintetében értékelni kell, melyek befolyásolják az euróhamisítást és a csalást. Ezért az EKB ajánlja a Pericles 2020 program rendelettervezet 12. cikkének (3) és (4) bekezdésében előírt értékelésébe az EKB és az Europol teljes körű bevonását.
- 2.2. A Pericles 2020 program keretében a részt vevő tagállamok által benyújtott javaslatok harmadik országbeli résztvevőkre is vonatkozhatnak, amennyiben részvételük az euró védelme szempontjából indokolt. Noha el kell ismerni harmadik országok Pericles 2020 programba való bevonásának az euró hamisításától és a csalástól való elrettentés terén fennálló előnyeit, a harmadik országok részvételének ésszerűnek és arányosnak kell lennie.
- 2.3. Az EKB megjegyzi, hogy a rendelettervezet 8. cikke (2) bekezdésének a) és c) pontja és 10. cikkének (3) bekezdése utal a felderítési eszközök használatára és támogatást nyújt a berendezés beszerzésére. Az EKB egyetért azzal a javaslattal, hogy támogatást nyújtsanak az általános laboratóriumi berendezések – úgy mint a vizsgálati folyamatot segítő, de nem kimondottan hamisítványfelismerő eszköznek szánt vagy akként forgalmazott mikroszkópok, infravörös leolvasó eszközök, kalibrálók, sűrűségmérők, mikromérők, vezetőképesség- és mágnesességmérők – beszerzésére. Az EKB álláspontja szerint kizárólag azok a megbízható hamisítványfelismerő gépek és berendezések, amelyek weboldalán úgy szerepelnek, hogy kielégítő módon szerepeltek az aktuális hamisítványtípusokon és különféle kopási jellemzőket mutató eredeti bankjegyeken végzett vizsgálatokon. Az ilyen gépek és berendezések azonban a hivatásos készpénzkezeléssel foglalkozó ágazatnak készülnek, ami általánosságban túlterjed a rendelettervezet 8. cikke (2) bekezdésének c) pontjában célcsoportként meghatározott pénzhamisítás elleni szakosított hatóságok körén⁽¹⁾. Az EKB ezért azon a véleményen van, hogy nem helyénvaló a Pericles 2020 program pénzeszközeiből a hamisítványérzékelők vásárlása vagy a hamisítványérzékelők pénzhamisítás elleni szakosított hatóságok általi használata finanszírozásának mérlegelése.
- 2.4. Hasznos lenne, ha a Bizottság, az EKB és az Europol közösen vizsgálná meg a Pericles 2020 program keretében finanszírozandó kezdeményezéseket⁽²⁾, ezzel megelőzve a Pericles 2020 program és más idevágó programok és tevékenységek közötti kettősségeket és átfedéseket, és biztosítva az euró hamisítása és a csalás elleni közös stratégia kialakítását. Ezért módosítani kell a rendelettervezet (7) preambulumbekzdését és 11. cikkét, az alábbiak előírása érdekében: a) a Bizottság által az éves munkaprogrammal kapcsolatban bevont alapvető felekkel való, időben történő konzultáció; és b) az EKB és az

⁽¹⁾ Mindemellett a hatásvizsgálatot (SEC(2011) 1615 végleges) követően egyértelmű, hogy a berendezésvásárlás finanszírozásának lehetősége az illetékes nemzeti (harmadik országbeli) hamisítás elleni ügynökségekre vonatkozik, az euró hamisítás elleni védelme tekintetében, különös hangsúllyal az olyan érzékeny harmadik országokban működő ügynökségekre, melyek prioritásai az euró hamisítása elleni küzdelemtől eltérőek.

⁽²⁾ Lásd az Európai Unió Tanácsának felkérésére az euró pénzhamisítás elleni védelmét szolgáló csere-, segítségnyújtási és képzési programról (a „Periklész-program”) szóló két tanácsi határozat iránti javaslatról szóló, 2005. június 21-i CON/2005/22 EKB-velemény (HL C 161., 2005.7.1., 11. o.) 8. pontját, és az euró pénzhamisítás elleni védelmét szolgáló csere-, segítségnyújtási és képzési program (a „Periklész-program”) módosításáról és meghosszabbításáról szóló, 2006. július 5-i CON/2006/35 EKB-velemény (HL C 163., 2006.7.14., 7. o.) 2.2. pontját.

Europol részéről az éves munkaprogram elfogadása céljára történő egyetértés beszerzése ⁽¹⁾. E tekintetben az EKB-nak és az Europolnak megfelelő időt kell biztosítani az éves munkaprogram tervezetének megvizsgálására, és álláspontjuknak még a megfelelő tanácsadó bizottságon belüli megvitatás előtti benyújtására.

- 2.5. Az EKB üdvözli a rendelettervezet 12. cikkének (1) bekezdését, mely előírja a Bizottságnak a Pericles 2020 program tagállamokkal együttműködésben, a végrehajtás különböző fázisaiban végzett konzultációk révén történő végrehajtását, figyelembe véve a többi illetékes hatóság – különösen az EKB és az Europol – által a tárgykörben hozott intézkedéseket. Miközben a rendelettervezet 12. cikkének (1) bekezdése megfelelő uniós szintű együttműködést, illetve a Pericles 2020 program és más idevágó programok és fellépések között összhangot biztosít, az EKB ajánlja a Bizottságnak, hogy hagyjon megfelelő időt az éves munkaprogrammal kapcsolatos dokumentáció megismerésére, mielőtt arról a megfelelő tanácsadó bizottság keretében az EKB-val és az Europollal konzultálna.
- 2.6. Az EKB ajánlja a javasolt 12. cikk (3) és (4) bekezdésének módosítását, hogy lehetővé váljon az EKB és az Europol Pericles 2020 program hatékonyságának és eredményességének, valamint esetleges megújításának, módosításának vagy felfüggesztésének értékelésében való részvétele.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2012. március 2-án.

az EKB elnöke

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Lásd a CON/2005/22 véleményt 8. pontját.

MELLÉKLET

Szövegezési javaslatok

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az EKB által javasolt módosítások (1)
1. módosítás A rendelettervezet (7) preambulumbekzdése	
<p>„(7) Biztosítani kell, hogy ez az uniós cselekvési program kövessen és kiegészítsen egyéb programokat és tevékenységeket. E program végrehajtása céljából a Bizottság – az 1338/2001/EK bizottsági rendelet rendelkezéseinek megfelelően létrehozott megfelelő tanácsadó bizottság keretén belül – az elsődleges érintett felekkel (különösen azokkal az illetékes nemzeti hatóságokkal, amelyeket a tagállamok, az EKB, valamint az Europol jelöl ki) lefolytatja az euró védelmét célzó szükségletek értékelésével kapcsolatos, különösen a csereprogramokról, a segítségnyújtásról és a képzésekről szóló konzultációkat.”</p>	<p>„(7) Biztosítani kell, hogy ez az uniós cselekvési program kövessen és kiegészítsen egyéb programokat és tevékenységeket. E program végrehajtása céljából a Bizottság az éves munkaprogram elfogadása előtt megfelelő idővel lefolytatja az euró védelmét célzó szükségletek értékelésével kapcsolatos összes szükséges konzultációt – az 1338/2001/EK bizottsági rendelet rendelkezéseinek megfelelően létrehozott megfelelő tanácsadó bizottság keretén belül – az elsődleges érintett felekkel. (különösen azokkal az illetékes nemzeti hatóságokkal, amelyeket a tagállamok, az EKB, valamint az Europol jelöl ki) A Bizottságnak különösen a tagállamok által kijelölt illetékes nemzeti hatóságokkal kell konzultálnia, és az éves munkaprogramról megegyezésre kell törekednie az EKB-val és az Európallal az 1338/2001/EK bizottsági rendelet rendelkezéseinek megfelelően létrehozott megfelelő tanácsadó bizottság keretén belül, lefolytatja az euró védelmét célzó szükségletek értékelésével kapcsolatos, különösen a csereprogramokról, a segítségnyújtásról és a képzésekről szóló konzultációkat illetően.”</p>

Magyarázat

A Bizottság, az EKB és az Europol számára kedvező, ha az éves munkaprogrammal összefüggésben együttesen vizsgálják meg a Pericles 2020 keretében finanszírozandó kezdeményezéseket. Egy ilyen közös vizsgálat segítene a Pericles 2020 program és más idevágó, az EKB, az Europol és az illetékes nemzeti hatóságok által támogatott programok és tevékenységek közötti kettősségek és átfedések elkerülésében. Ezen túlmenően, ez a megközelítés biztosítaná az euro hamisítása és a csalás elleni közös stratégia kialakítását. Ennélfogva az EKB javasolja a rendelettervezet (7) preambulumbekzdésének módosítását a következők előírása érdekében: a) a Bizottság által az éves munkaprogrammal kapcsolatban bevont alapvető felekkel való, időben történő konzultáció; és b) az EKB és az Europol részéről az éves munkaprogram elfogadása céljára történő egyetértés beszerzése.

2. módosítás

A rendelettervezet 11. cikke

<p>„11. cikk</p> <p>Éves munkaprogram</p> <p>A Program végrehajtása érdekében a Bizottság éves munkaprogramokat fogad el. Ezekben meghatározzák a kitűzött célokat, a várt eredményeket, a végrehajtás módját és a teljes összegüket. Tartalmazzák továbbá a finanszírozandó tevékenységek leírását, az egyes intézkedésekre előirányzott finanszírozási összegek megjelölését, valamint végrehajtásuk tervezett menetrendjét.”</p>	<p>„11. cikk</p> <p>Éves munkaprogram</p> <p>A Program végrehajtása érdekében a A Bizottság éves munkaprogramokat fogad el, az éves munkaprogramok tervezetéről az elsődlegesen érintett felekkel folytatott konzultációt, valamint az EKB és az Europol egyetértésének beszerzését követően. Az éves munkaprogramokban Ezekben meghatározzák a kitűzött célokat, a várt eredményeket, a végrehajtás módját és a teljes összegüket. Tartalmazzák továbbá a finanszírozandó tevékenységek leírását, az egyes intézkedésekre előirányzott finanszírozási összegek megjelölését, valamint végrehajtásuk tervezett menetrendjét.”</p>
---	--

Magyarázat

Az Bizottság, az EKB és az Europol számára hasznos lesz, ha közösen vizsgálják meg a Pericles 2020 program keretében finanszírozandó kezdeményezéseket. Egy ilyen közös vizsgálat segítene a Pericles 2020 program és más idevágó, az EKB, az Europol és az illetékes nemzeti hatóságok által támogatott programok és tevékenységek közötti kettősségek és átfedések elkerülésében. Ezen túlmenően, ez a megközelítés biztosítaná az euro hamisítása és a csalás elleni közös stratégia kialakítását. Ennélfogva az EKB javasolja a rendelettervezet (11) cikkének módosítását a következők előírása érdekében: a) a Bizottság által az éves munkaprogrammal kapcsolatban bevont alapvető felekkel való, időben történő konzultáció; és b) az EKB és az Europol részéről az éves munkaprogram elfogadása céljára történő egyetértés beszerzése.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az EKB által javasolt módosítások ⁽¹⁾
--	--

3. módosítás

A rendelettervezet 12. cikkének (3) bekezdése

„(3) A Program értékelését a Bizottság végzi. [...] legkésőbb 2017. december 31-ig.”	„(3) A Program értékelését a Bizottság végzi. A Bizottság körözteti az értékelő jelentés tervezetét a tagállamok által kijelölt illetékes nemzeti hatóságoknak és kikéri az EKB és az Europol egyetértését az értékelő jelentés tartalmáról, az 1338/2001/EK rendeletben előírt, megfelelő tanácsadó bizottságon belül. [...] legkésőbb 2017. december 31-ig.”
--	---

Magyarázat

A Pericles 2020 program hatékonyságának prioritásnak kell lennie, hogy az betölthesse általános és konkrét céljait is. Az EKB megítélése szerint a Pericles 2020 program meglévő uniós és nemzeti programokkal, illetőleg az EKB és az Europol projektjeivel való megfelelő koordinációja alapvető fontosságú. E tekintetben az EKB álláspontja, hogy az értékelő jelentésről valamennyi elsődlegesen érdekelt féllel konzultációt kell folytatni és arról egyetértésre kell jutni az 1338/2001/EK rendeletben előírt, megfelelő tanácsadó bizottságban. Ennek érdekében teszi az EKB a fenti szerkesztési javaslatot, mely egyben erősíti az EKB és az Europol szerepét a Pericles 2020 program hatékonyságának és eredményességének, valamint esetleges megújításának, módosításának vagy felfüggesztésének értékelésében.

4. módosítás

A rendelettervezet 12. cikkének (4) bekezdése

„(4) A Bizottság ezenkívül 2021. december 31-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a Program célkitűzéseinek eléréséről.”	„(4) Ezen túlmenően a Bizottság körözteti a program célkitűzéseinek eléréséről szóló jelentés tervezetét a tagállamok által kijelölt illetékes nemzeti hatóságoknak, és kikéri az EKB és az Europol egyetértését az 1338/2001/EK rendeletben előírt tanácsadó bizottság keretében. A Bizottság ezenkívül 2021. december 31-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a Program célkitűzéseinek eléréséről.”
--	--

Magyarázat

A Pericles 2020 program konkrét célkitűzéseinek elérésével kapcsolatban az értékelési módszer sikeres alkalmazásához szakértelem, ismeretek és információk széles köre szükséges. Ez a következtetés a 4. cikkből következik, amely eredmények széles skáláját sorolja fel, amelyek alapján a célkitűzések elérésének értékelésére sor kerül majd. E tekintetben az eredmények nemcsak a Pericles 2020 program alapján történő hathatós fellépésen múlnak, hanem számos külső tényezőn is, beleértve a forgalomban lévő hamisítványok számát, a pénzügyi, műszaki, jogalkalmazási és igazságszolgáltatási hatóságoknál a megfelelő humán, pénzügyi és technikai erőforrások rendelkezésre állását, valamint az e hatóságok számára szervezett más képzési programok végrehajtását. Ennek megfelelően a Pericles 2020 programot minden olyan vonatkozás tekintetében értékelni kell, melyek befolyásolják az eurohamisítást és a csalást. Ezért az EKB-t, az Europol-t és az illetékes nemzeti hatóságokat – melyek egyformán felhalmoztak vonatkozó szakismereteket és információkat – teljes mértékben be kell vonni a Pericles 2020 program célkitűzései elérésének értékelésébe. Ezen túlmenően be kell szerezni az EKB és az Europol egyetértését a végső értékelésről.

⁽¹⁾ A szövegben vastag betűvel szedve szerepel az EKB által beillesztésre javasolt új szöveg. A szövegben áthúzott betűvel szedve szerepelnek az EKB által törölni javasolt részek.